

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 16 januari 2023
Nummer 3157
Onderwerp Raadsbrief toekomstperspectief Haagse jeugd- en gezinshulp

Portefeuillehouder Wethouder Keus
Behandeld door MWM Tettero

1. Aanleiding

Op dit moment kopen de tien gemeenten in Haaglanden de jeugdhulp gezamenlijk in via de gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Met deze raadsbrief wordt de raad geïnformeerd over twee ontwikkelingen waardoor de samenwerking in Haaglanden verandert vanaf 1 januari 2024.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Met ingang van 1 januari 2024 verandert de samenwerking in Haaglanden op het gebied van jeugdhulp als gevolg van:

1. Het uittreden van de gemeente Voorschoten uit regio Haaglanden;
Voorschoten sluit zich aan bij de regio Holland Rijnland omdat Voorschoten overwegend op de Leidse regio is georiënteerd. De impact voor de regio is beperkt omdat de omzet van Voorschoten voor Jeugdhulp ongeveer 1,7% van de totale omzet voor Jeugdhulp in Haaglanden betreft. Voor het uittreden uit de GR servicebureau jeugdhulp Haaglanden worden afspraken gemaakt.
2. Het toekomstperspectief Haagse jeugd- en gezinshulp: de gemeente Den Haag wil vanaf 1 januari 2024 de jeugd- en gezinshulp op een andere manier organiseren en is daarvoor een aanbesteding gestart. In deze raadsbrief wordt ingegaan op de achtergrond van deze keuze en de impact daarvan voor de regio Haaglanden en Leidschendam-Voorburg.

Toekomstperspectief jeugd- en gezinshulp Den Haag

De gemeente Den Haag gaat vanaf 1 januari 2024 de jeugd- en gezinshulp op een andere manier organiseren. Uitgebreide informatie over de achtergrond en het proces is terug te lezen in de bijlagen bij deze raadsbrief.

Den Haag geeft vier redenen voor de gewenste doorontwikkeling:

- Problemen van kinderen zijn vaak problemen van de ouders. Alleen het kind helpen lost onvoldoende op.
- Jeugdhulp sluit onvoldoende aan op de leefomgeving van kinderen, jongeren en de ouders.

- Door het open karakter van de Jeugdwet wordt jeugdhulp soms te ruimhartig en te snel ingeschakeld.
- Zorg in één gezin met meerdere instellingen werkt nu niet goed omdat instellingen te veel gericht zijn op hun eigen aanbod.

De gemeente Den Haag wil de jeugd- en gezinshulp vanaf 1 januari 2024 inrichten volgens de volgende uitgangspunten: (in cursief betreft we de gemeenten Den Haag)

- *Gezinsgericht: we geven met aanbieders invulling aan gezinsgerichte hulp met gemeentelijke gezinsregie als er sprake is van problematiek binnen het bredere sociale domein.*
- *Gebiedsgericht: we werken daarbij met gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden van een beperkt aantal aanbieders.*
- *Gericht op de sociale omgeving: we nemen (een deel van) de sociale en pedagogische basis, basiszorg en lokale specialistische zorg op in de gebiedsgerichte opdrachten.*
- *Toegankelijk: de triage en op- en afschaling tussen de sociale en pedagogische basis, basiszorg en lokale specialistische zorg wordt daarmee bij de gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden belegd.*
- *Populatiebekostiging: we werken met een budget per gebied, met minder administratieve lasten (populatiebekostiging).*

De vier redenen waarom Den Haag de jeugd- en gezinshulp anders wil inrichten worden herkend in Haaglanden evenals het grootste deel van de uitgangspunten.

Het overstappen van de huidige manier van inkoop en bekostiging naar een gebied gebonden populatiebekostiging is echter wezenlijk anders en kan potentieel grote gevolgen hebben voor aanbieders, gemeenten, het servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en mogelijk ook voor cliënten. Diverse aanbieders van Jeugdhulp hebben hun zorgen geuit en ook in het bestuurlijk overleg jeugd zijn zorgen geuit. Het toekomstperspectief Haagse jeugd- en gezinshulp is daarom vanaf nu een vast onderwerp is op de agenda van het bestuurlijk overleg jeugd.

In de bijlage "Regionale raadsbrief doorontwikkeling van de Haagse Jeugd- en gezinshulp en de regionale impactanalyse" wordt aangegeven dat regionaal een impactanalyse wordt opgesteld om de gevolgen en risico's. Leidschendam-Voorburg gaat intern ook na wat de impact van de beweging van Den Haag kan zijn en wat de mogelijkheden zijn om risico's te minimaliseren en kansen te benutten.

Impact toekomstperspectief Haagse jeugd- en gezinshulp

Zonder vooruit te willen lopen op de impactanalyses wordt hieronder een beeld geschetst van de impact en de mogelijke risico's.

Norm voor Opdrachtgeverschap

In juni 2020 is op de ALV van de VNG de resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) aangenomen. De belangrijkste doelstellingen van de norm zijn:

- De beschikbaarheid van de benodigde zorgfunctie borgen.
- Een zorgvuldige transformatie van het zorglandschap.
- Verminderde bureaucratie.

Op basis van de NvO is de regiovisie Jeugdhulp Haaglanden (2021-2026) opgesteld. In de regiovisie zijn de ambities op onder meer de bovengenoemde punten geconcretiseerd. Het toekomstperspectief van Den Haag levert spanning op ten aanzien van onder meer administratieve lasten, gezamenlijk contractbeheer en innovatie / transformatie van het zorglandschap.

Wat wil Den Haag zelf aanbesteden?

Het Rijk heeft een Algemene Maatregel van Bestuur (AmvB) in voorbereiding waarin wordt vastgelegd welke specialistische zorg op regionaal en landelijk niveau moet worden ingekocht. Deze AMvB maakt deel uit van de Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen. Den Haag stelt zich op het standpunt dat alle zorg die niet in de AMvB zijn opgenomen lokaal wordt ingekocht.

De consequentie daarvan is dat Den Haag een groot deel van de nu regionaal ingekochte jeugdhulp lokaal gaat inkopen in samenhang met preventieve basiszorg. Indicatief gaat het om 25% van de nu regionaal gecontracteerde jeugdhulp.

Administratieve lasten

Den Haag wil vier opdrachten gebiedsgericht in de markt zetten die ieder aan een consortium van jeugdhulpaanbieders gegund zal worden. De administratieve lasten voor Den Haag nemen af. De jeugdhulpaanbieders die participeren in het consortium moeten geleverde zorg intern verrekenen en zij moeten afrekenen met de zorg die geleverd is door de onderaannemers.

Het consortium, de hoofdaannemers, krijgen te maken met:

- Den Haag als opdrachtgever verrekening en verantwoording populatie gebonden bekostiging.
- Onderaannemers via een nog uit te werken systeem.
- Het servicebureau voor de hoog specialistische zorg via het berichtenverkeer.

Zorglandschap

Het aandeel van de omzet van Den Haag in Haaglanden is substantieel. Veel aanbieders hebben een aanzienlijk financieel belang in Den Haag. De uitkomst van de aanbesteding kan voor aanbieders grote consequenties hebben die merkbaar zullen zijn in de regio maar die op voorhand moeilijk te kwantificeren zijn. Regionaal en lokaal wordt getracht de consequenties in beeld te brengen en waar nodig maatregelen te nemen om onwenselijke effecten te beperken.

In de komende maanden worden de mogelijke effecten zo goed mogelijk in beeld gebracht zodat de gemeenten in Haaglanden zo goed mogelijk kunnen anticiperen op de effecten van het toekomstperspectief Haagse jeugd- en gezinshulp.

Het college heeft in de raadsbrief lokale vertaling regiovisie jeugdhulp (ibabs 3075) aangegeven graag met de raad in gesprek te gaan over die raadsbrief.

Het college stelt voor in de bespreking van raadsbrief 3075 ook raadsbrief 3156 Informeren over proces uitvoeringsplan regiovisie jeugdhulp en evaluatie Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en raadsbrief 3157 Informeren over toekomstperspectief Haagse jeugd- en gezinshulp te betrekken.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

J.G. Bijl
burgemeester

Bijlagen behorende bij deze raadsbrief:

3157	Bijlage 1	Regionale raadsbrief doorontwikkeling van de Haagse Jeugd- en gezinshulp en de regionale impactanalyse
3157	Bijlage 2	Brief gemeente Den Haag 27 oktober 2022: Vervolgstap doorontwikkeling jeugd- en gezinshulp: selectieleidraad
3157	Bijlage 3	Selectieleidraad
3157	Bijlage 4	Presentatie Toekomstperspectief Jeugd- en Gezinshulp Den Haag